

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

28.1.2009

B6-0063/2009

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalandena av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 103.2 i arbetsordningen

från Joost Lagendijk

för utskottet för utrikesfrågor

om Kosovo och EU:s roll

Europaparlamentets resolution om Kosovo och EU:s roll

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av FN-stadgan, undertecknad den 26 juni 1945,
- med beaktande av resolution 1244 som antogs av FN:s säkerhetsråd den 10 juni 1999,
- med beaktande av de vägledande principerna för en lösning av frågan om Kosovos status, vilka antogs av kontaktgruppen den 7 oktober 2005,
- med beaktande av sin resolution av den 29 mars 2007 om Kosovos framtid och EU:s roll¹,
- med beaktande av FN:s särskilda sändebuds slutrapport om Kosovos framtida status och det övergripande förslaget till lösning på frågan om Kosovos status av den 26 mars 2007,
- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2008/124/GUSP av den 4 februari 2008 om EU:s rättstatsuppdrag i Kosovo, Eulex Kosovo²,
- med beaktande av rådets gemensamma åtgärd 2008/123/GUSP av den 4 februari 2008 om utnämning av EU:s särskilda representant i Kosovo³,
- med beaktande av slutsatserna från rådets möte (allmänna frågor och yttre förbindelser) av den 18 februari 2008,
- med beaktande av de skrivelser som FN:s generalsekreterare skickade till Serbiens president och Kosovos president den 12 juni 2008 om omstruktureringen av Förenta nationernas interimistiska uppdrag i Kosovo (Unmik),
- med beaktande FN:s generalsekreterares rapport av den 12 juni 2008 (S/2008/354) till FN:s säkerhetsråd om FN:s tillfälliga förvaltning i Kosovo,
- med beaktande av givarkonferensen för Kosovo, som hölls i Bryssel den 11 juli 2008,
- med beaktande av den tekniska överenskommelsen av den 18 augusti 2008 mellan UNMIK och Eulex om överlämnande av tillgångar,
- med beaktande av resolution 63/3 som antogs av FN:s generalförsamling den 8 oktober 2008, genom vilken man beslutade att begära ett rådgivande yttrande från Internationella brottmålsdomstolen om huruvida Kosovos ensidiga självständighetsförklaring är i överensstämmelse med folkrätten,

---

¹ EUT C 27 E, 31.1.2008, s. 207.

² EUT L 42, 16.2.2008, s. 92.

³ EUT L 42, 31.10.2003, s. 88.

- med beaktande av uttalandet av den 26 november 2008 (S/PRST/2008/44) av ordföranden för FN:s säkerhetsråd, i vilket säkerhetsrådet enhälligt godkände FN:s generalsekreterares Ban Ki-moons rapport om Unmik (S/2008/692) och därmed tillät utstationeringen av Eulex-uppdraget på hela det kosovanska territoriet,
- med beaktande av artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 17 februari 2008 förklarade parlamentet i Kosovo landet självständigt och förband sig att följa det övergripande förslag till lösning på frågan om Kosovos status som hade utarbetats av FN:s särskilda sändebud Martti Ahtisaari.
  - B. Serbiens regering har intagit en konstruktiv inställning och har inlett verkliga förhandlingar för att nå en överenskommelse. Trots de olyckliga omständigheterna har den serbiska regeringen bevarat sin EU-vänliga inställning.
  - C. Det övergripande förslaget till lösning på frågan om Kosovos status (CSP) har införlivats i Kosovos författning och i andra lagar. På begäran av ledarna i Kosovo har 25 länder upprättat den internationella styrgruppen (ISG) vars främsta syfte är ett fullständigt genomförande av CSP. ISG har utsett en internationell civil representant som bistås av ett internationellt civilkontor i Kosovo i enlighet med CSP. Detta innebär att Kosovo sköter sina egna angelägenheter samtidigt som landet övervakas vid genomförandet av bl.a. åtgärder för att skydda och främja minoritetsrättigheter.
  - D. Hittills har 54 länder erkänt Kosovos självständighet, däribland 22 av EU:s 27 medlemsstater.
  - E. EU:s 27 medlemsstater har sänt en särskild EU-representant till Kosovo, som även ska fungera som civil representant. Den civila representanten övervakar det fullständiga genomförandet av CSP och EU:s särskilda representant erbjuder EU:s stöd och råd inom den politiska processen i Kosovo.
  - F. Den regionala stabiliteten på västra Balkan är en prioritering för Europeiska unionen, som därför har inlett Eulex-uppdraget. Eulex har redan nått sin inledande operativa kapacitet i Kosovo, och har följaktligen levt upp till sitt ansvar på området för polis-, rätts-, tull- och kriminalvårdsfrågor, inbegripet en del verkställande funktioner, i syfte att övervaka, handleda och bistå de behöriga institutionerna i Kosovo på alla områden som omfattas av den övergripande rättsstatsprincipen.
  - G. Genom att även etablera sig på det kosovanska territoriet norr om floden Ibar bidrar Eulex till målet att genomföra rättsstatsprincipen och inrätta ett samstämmigt rättsväsende i hela Kosovo samt garantera alla medborgares lika tillgång till rättvisa, ett mål som alla parter har enats om.

EU:s roll

1. Europaparlamentet välkomnar Eulex framgångsrika etablering över hela det kosovanska territoriet, inbegripet området norr om floden Ibar, i enlighet med rapporten från FN:s generalsekreterare och det påföljande uttalandet från säkerhetsrådets ordförande.

2. Europaparlamentet understryker EU:s åtagande att efterleva folkrätten och att spela en ledande roll för att säkerställa stabiliteten i Kosovo och i västra Balkan-regionen. Parlamentet erinrar om EU:s beredvillighet att bistå den ekonomiska och politiska utvecklingen i Kosovo genom att erbjuda klara och tydliga utsikter för ett EU-medlemskap, precis som man har gjort för regionen som helhet.
3. Europaparlamentet erinrar om sin ovannämnda resolution av den 29 mars 2007, i vilken man tydligt förkastar möjligheten att dela Kosovo.
4. Europaparlamentet konstaterar i detta sammanhang att Unmik, vilket meddelades av FN:s generalsekreterares särskilda sändebud i Kosovo, från och med den 9 december 2008 inte längre har några resterande befogenheter på polis- och tullområdet, och att Unmik inom kort kommer att överlämna alla sina återstående befogenheter på rättsområdet till Eulex, för att garantera att Kosovo styrs av en enda rättsordning.
5. Europaparlamentet uppmanar det internationella samfundet att till fullo stödja Eulex och underlätta överföringen av alla relevanta uppgifter från Unmik till Eulex på området för tull-, polis och rättsfrågor.
6. Europaparlamentet förväntar sig att Eulex ska verka enligt sitt EU-mandat med målsättningen att främja en stabil utveckling av Kosovo och garantera respekten för rättsstatsprinciperna för alla samfund i hela Kosovo. Parlamentet understryker i detta sammanhang att Eulex verksamhet ligger i alla etniska minoriteters intresse i Kosovo, eftersom Eulex bl.a. kommer att behandla klagomål angående etnisk diskriminering, trakasserier och våld samt de många olösta egendomsfrågorna.
7. Europaparlamentet välkomnar den serbiska regeringens godkännande av etableringen av Eulex, som är det hittills viktigaste ESFP-uppdraget, och dess vilja att samarbeta med Eulex. Parlamentet uppmanar Serbien att fortsätta att uppvisa denna konstruktiva inställning, som är i linje med Serbiens planer på att ansluta sig till EU.
8. Europaparlamentet välkomnar i detta sammanhang det beslut som fattades under det övergångsarrangemang som FN och den serbiska regeringen kom överens om, nämligen att utse en överordnad kosovoserbisk polistjänsteman, som arbetar inom Kosovos polisväsende men som rapporterar direkt till Eulex. Detta är ett första steg för att garantera att alla minoriteter är företrädna på lämpligt sätt inom den kosovanska polisen.
9. Europaparlamentet anser att de övergångsarrangemang som förhandlats fram mellan FN och den serbiska regeringen måste omvärderas och ses över mot bakgrund av utvecklingen på plats när Eulex har nått full operativ kapacitet.
10. Europaparlamentet uppmanar Eulex att under internationell övervakning brådskande ta itu med eftersläpningen i fråga om mål som ska behandlas vid domstolarna och prioritera fall som berör våld mellan etniska grupper, krigsförbrytelser och omfattande korruption, i syfte att bidra till att stärka rättsstaten.
11. Europaparlamentet anser att ett fungerande program för skydd av vittnen måste upprättas för att effektiva rättsliga åtgärder ska kunna vidtas mot de värsta brottslingarna i Kosovo, i synnerhet när det gäller krigsförbrytelser.

12. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att agera på ett samordnat sätt för att garantera ett samstämmigt genomförande av gemenskapens yttre åtgärder och av den ovannämnda gemensamma åtgärden 2008/124/GUSP. Parlamentet uppmanar därför chefen för Eulex och EU:s särskilda representant att ha ett dagligt samarbete, och uppmanar dessutom hela EU att agera gemensamt och samordnat i syfte att öka insatserna för att främja kosovoserbernas deltagande i Kosovos politiska, ekonomiska och sociala liv. Parlamentet uppmanar vidare EU:s särskilda representant att se till att den kosovanska regeringen omedelbart vidtar konkreta åtgärder i detta avseende, bland annat genom särskilda åtgärder för Mitrovica-regionens ekonomiska utveckling när väl rättstatsprincipen har återupprättats i detta område.
13. Parlamentet uppmanar den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken att ingå ett klart och tydligt åtagande till förmån för EU:s uppdrag i Kosovo, och att så snart som möjligt besöka landet.
14. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att utnyttja alla tillgängliga gemenskapsinstrument, särskilt föranslutningsinstrumentet, för att främja Kosovos socioekonomiska utveckling, förbättra öppenheten, effektiviteten och demokratin i Kosovos regering och arbeta för fred och stabilitet i Kosovo och i hela regionen. I detta sammanhang välkomnar parlamentet kommissionens avsikt att lägga fram en genomförbarhetsstudie med en bedömning av möjligheterna att förstärka Kosovos socioekonomiska och politiska utveckling, och förlitar sig på att studien kommer att vara resultatet av en seriös dialog med de kosovanska myndigheterna och åtföljas av ett förnyat politiskt åtagande att genomföra nödvändiga reformer.
15. Europaparlamentet anser att kommissionen bör agera snabbt för att främja lokala projekt i syfte att underlätta försoning mellan de olika befolkningsgrupperna och främja en ökad rörlighet för människorna.
16. Europaparlamentet anser att projekt för att t.ex. återställa vandaliserade gravar med direkt deltagande av lokala aktörer skulle ha ett stort symboliskt värde för befolkningsgrupperna i Kosovo och bidra till att förbättra klimatet mellan de etniska grupperna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och EU:s särskilda representant att försäkra sig om att sådana initiativ står högt upp på den kosovanska regeringens agenda.
17. Europaparlamentet anser även att inrättandet av en multietnisk europeisk högskola, vid sidan av de befintliga högskolorna och universiteten i Pristina och Mitrovica, och av strukturer på det kulturella och sociala området samt inom hälsovården, som särskilt riktar till den serbiska folkgruppen i centrala Kosovo, avsevärt skulle bidra till att främja den serbiska folkgruppens integration i Kosovo. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att i nära samordning med Kosovos regering vidta omedelbara åtgärder för att genomföra detta projekt.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att hjälpa Kosovos regering att lösa problemet med den akuta personalbristen på nyckelområden inom den offentliga förvaltningen, att stödja utbildningen av statstjänstemän och att bistå i förbättringen av kommunikationsinfrastrukturen, för att säkra en smidig funktion inom förvaltningen och stärka kopplingen mellan myndigheterna och civilsamhället.

Förvaltningen av Kosovo

19. Europaparlamentet välkomnar den förbättrade säkerhetssituationen i Kosovo. Parlamentet stöder den kosovanska polisens insatser för att hålla en ambitiös professionell nivå och en hög nivå av trovärdighet. I detta sammanhang understryker parlamentet det centrala behovet av ett multietniskt polisväsende i alla delar av Kosovo. Parlamentet välkomnar därför att en del serbiska poliser återinträtt i Kosovos polisstyrka, och uppmanar de kosovanska myndigheterna att stödja en återintegrering av de poliser som ännu inte kommit tillbaka.
20. Europaparlamentet betonar behovet av en decentraliserad förvaltning, i enlighet med vad som anges i CSP. Parlamentet betonar att decentraliseringen inte endast ligger i den serbiska befolkningens intresse utan gagnar alla medborgare i Kosovo, eftersom den gör att förvaltningen blir mer öppen för insyn och förs närmare medborgarna.
21. Europaparlamentet upprepar vikten av ett starkt civilsamhälle, vilket skulle stärka de demokratiska principer som ligger till grund för förvaltningen av Kosovo. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang regeringen att stödja fredliga medborgarrörelser och utvecklingen av fria medier utan någon politisk inblandning.
22. Europaparlamentet understryker att de bestämmelser för skydd av minoriteter som slås fast i Kosovos konstitution måste genomföras, och anser att ett fullt genomförande av minoritetsrättigheterna är av grundläggande betydelse för stabiliteten i Kosovo och i regionen som helhet.
23. Europaparlamentet uppmanar den kosovanska regeringen att även i fortsättningen stå fast vid sitt åtagande att främja en anda av fred, tolerans och dialog mellan kulturer och religioner inom alla befolkningsgrupper i Kosovo, det vill säga serber, romer, ashkalier, egyptier, gorani, turkar och bosniaker, och att skapa lämpliga villkor för flyktingars återvändande till Kosovo, även med hjälp av investeringar i arbetstillfällen, infrastruktur och grundläggande tjänster i relevanta områden, samt att se till att minoriteterna kan ta del av de åtgärder som anges ovan.
24. Europaparlamentet är oroat över den kritik som FN:s generalsekreterare uttalar i sin ovannämnda rapport (S/2008/692) om översynen av de urvalskriterier för återvändande som föreslagits av det kosovanska ministeriet med ansvar för minoriteter och återvändande. Parlamentet påminner den kosovanska regeringen om att de knappa resurser som finns tillgängliga även i fortsättningen endast bör användas för att underlätta internflyktingars återvändande till Kosovo mot bakgrund av den starka minskningen av antalet återvändande personer.
25. Europaparlamentet uppmanar internationella och lokala myndigheter att reglera den rättsliga statusen för de statslösa romer, ashkalier och egyptier som är bosatta i Kosovo, liksom deras egendomsrätt. Parlamentet uppmanar myndigheterna att förbättra dessa folkgruppers situation genom att garantera lika tillträde till allmän utbildning av god kvalitet och om möjligt till utbildning på deras modersmål samt tillträde till arbetsmarknaden och hälsovård, och genom att tillhandahålla hälsosamma bostäder och garantera deras deltagande i det sociala och politiska livet.

26. Europaparlamentet är allvarligt oroat över den akuta ohälsan bland romska familjer i flyktinglägren i Osterode och Cesmin Lug. Parlamentet anser att detta har ett direkt samband med den olämpliga placeringen av dessa läger invid ytterst giftiga slaggansamlingar från blygruvorna i Trepça. Parlamentet välkomnar kommissionens inledande anmärkningar till Kosovos regering och uppmanar kommissionen att fortsätta insatserna för att snarast möjligt omplacera de berörda familjerna.
27. Europaparlamentet betonar att respekt för den kulturella mångfalden utgör kärnan i det europeiska projektet. Parlamentet understryker att förståelse för den multietniska dimensionen av det religiösa och kulturella arvet är en förutsättning för fred och stabilitet i området. Parlamentet uppmanar därför alla berörda parter att förbinda sig att delta i en teknisk dialog om skydd, bevarande, återupprättande och främjande av kulturarvet, det religiösa arvet och den kulturella identiteten i Kosovo.
28. Europaparlamentet konstaterar att jämställdhet mellan kvinnor och män klart och tydligt erkänns i Kosovos författning, men konstaterar också att kvinnor inte i tillräcklig grad är involverade i den politiska, ekonomiska och sociala utvecklingen i Kosovo och att de missgynnas på utbildningsområdet och i arbetslivet. Europaparlamentet uppmanar därför den kosovanska regeringen att med stöd av kommissionen vidta åtgärder för att garantera lika möjligheter för kvinnor och lämplig representation för kvinnor i Kosovos institutioner och i det ekonomiska, sociala och politiska livet i landet, och att dessutom vidta effektiva åtgärder för att motarbeta våld mot kvinnor i hemmet.
29. Europaparlamentet vidhåller att akademiska utbyten måste stödjas och främjas genom program som Erasmus Mundus för att uppmuntra de kosovanska medborgarna att förvärva kvalifikationer och erfarenhet inom EU, eftersom en bred utbildning kommer att bidra till landets demokratiska utveckling.
30. Europaparlamentet uppmanar Kosovo och Serbien att inleda en konstruktiv dialog om frågor av gemensamt intresse samt att bidra till regionalt samarbete.
31. Europaparlamentet betonar behovet av handlingskraft och insyn i privatiseringsprocessen för att undvika att ge sken av nepotism och korrupcion.
32. Europaparlamentet är oroat över den ekonomiska situationen i Kosovo och de negativa konsekvenser som den långsamma reformtakten, utbredda korrupcionen och den organiserade brottsligheten får för både ekonomin och de kosovanska institutionernas trovärdighet. Parlamentet understryker att den kosovanska regeringen måste vidta verkliga åtgärder för att garantera ökad transparens och ansvar och stärka banden mellan den politiska nivån och civilsamhället. Parlamentet uppmanar Kosovos regering att utnyttja medel från både offentliga och internationella givare på ett öppet och ansvarsfullt sätt, och uppmanar även kommissionen att hjälpa Kosovo att införa europeiska standarder när det gäller ansvarsskyldighet och insyn i den offentliga sektorns ekonomi. Parlamentet anser att detta är en förutsättning för att skapa en attraktiv miljö för investeringar och utveckling av affärsverksamhet.
33. Europaparlamentet råder de kosovanska myndigheterna att investera i förnybar energi och att sträva efter att upprätta ett regionalt samarbete på detta område.

34. Europaparlamentet är allvarligt oroat över bristen på energi i Kosovo och förstår att detta problem måste tacklas. Parlamentet oroar sig dock över regeringens planer på att bygga ett stort brunkolseldat kraftverk i ett tätbebyggt område. Parlamentet uppmanar den kosovanska regeringen att ta hänsyn till hur ett nytt brunkolseldat kraftverk kan komma att påverka miljön, folkhälsan och användningen av knappa resurser, såsom land och vatten, och att efterleva EU:s miljöstandarder och politik avseende klimatförändringen.
35. Europaparlamentet uppmanar den civila representanten att övervaka upplösningen av skyddskåren i Kosovo (Kosovo Protection Corps) och inrättandet av en säkerhetsstyrka i Kosovo (Kosovo Security Force) under direkt överinseende av KFOR. Parlamentet uppmanar regeringen i Kosovo att garantera en fullständig civil kontroll över säkerhetsstyrkan i Kosovo. Parlamentet anser att en översyn av Kumanovo-avtalet mellan Nato och den serbiska regeringen inte kan genomföras förrän fullständig stabilitet och säkerhet har garanterats och förbindelserna mellan Serbien och Kosovo har klargjorts.
36. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, regeringen i Kosovo, regeringen i Serbien, Unmik, medlemmarna i den internationella styrgruppen och Förenta nationernas säkerhetsråd.